

Vergaderjaar 2021–2022

32 824

Integratiebeleid

Nr. 352

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 december 2021

Met deze brief geef ik mede namens de Staatssecretaris van VWS een reactie op de motie van het lid Pieter Heerma (CDA)¹, die verzoekt om «waardevolle lokale initiatieven die de maatschappelijke diensttijd inzetten in combinatie met inburgering te inventariseren en daarbij tevens te bezien hoe dergelijke initiatieven gestimuleerd kunnen worden en hier de Kamer voor het einde van 2021 te informeren».

1. Inventarisatie maatschappelijke diensttijdtrajecten gericht op jonge nieuwkomers

Maatschappelijke diensttijd (MDT) trajecten zijn toegankelijk voor alle jongeren tussen de 14 en 27 jaar. Ook jonge nieuwkomers² in deze leeftijdscategorie kunnen derhalve in principe aan elk MDT-traject deelnemen. Een voorbeeld hiervan is Beeldbrengers, waar jongeren wekelijks tv-programma's maken over alles wat zij tegenkomen in de samenleving in de regio Gelderland. Nieuwkomer Zamzam deed mee aan dit MDT-traject en zei hierover: «Omdat ik nog maar kort in Nederland woon, wist ik nog niet zo goed wat ik wilde worden. Maar media vond ik altijd al interessant. Ook ben ik heel sociaal. Door MDT kreeg ik de kans om contact te maken met andere mensen en mijn Nederlands te verbeteren.»³

Hiernaast zijn er ook MDT-trajecten waar nieuwkomers de doelgroep vormen, jongeren organiseren binnen deze MDT-trajecten activiteiten voor nieuwkomers. Een voorbeeld hiervan is MDT bij de Reddingsbrigade waar MDT-jongeren zwemlessen organiseren voor nieuwkomers. Projectleider Sandra van Lohuizen zei hierover: «De reacties van de statushouders en

¹ Kamerstuk 32 824, nr. 331.

² Binnen de MDT vallen hier de volgende groepen onder: jonge statushouders, andere jonge inburgeringsplichtige en jongeren uit EU-landen die net in Nederland gevestigd zijn.

³ <https://www.doemeemetmdt.nl/ervaringen/zamzam-19>.

van onze MDT-jongeren waren overweldigend. Menig statushouder kwam met vrienden en familieleden aan, die ook graag willen leren zwemmen. Ze vonden deze aanpak en de opzet fantastisch, en ze genoten van iets dat wel heel erg Nederlands is.»⁴

In de bijlage treft u het gevraagde overzicht aan van huidige MDT-trajecten, die zich specifiek richten op jonge nieuwkomers⁵. De inventarisatie maakt een onderscheid in al lopende trajecten en nieuwe trajecten waar in november subsidie aan is toegekend. De al lopende trajecten worden eind 2022 afgerond. De meerderheid van deze trajecten is in november 2021 echter gehonoreerd voor het vervolg waarin ze hun project versterken op basis van de opgedane ervaringen en uitbreiden naar meerdere locaties. Daarnaast starten er ook enkele geheel nieuwe MDT-trajecten, waaronder één die zich specifiek richt op nieuwkomers, deze gaat begin 2022 van start. Tenslotte geldt dat er in het voorjaar van 2022 een nieuwe subsidieronde wordt gepubliceerd (zie onder 2B).

Naast de inventarisatie treft u ook een kaart van Nederland aan met de spreiding van de huidige MDT-trajecten die specifiek gericht zijn op jonge nieuwkomers⁶. Hier staan nog niet de locaties op van (het vervolg op) de MDT-trajecten die in november 2021 subsidie toegekend hebben gekregen. Van deze nieuwe trajecten zijn nog niet alle locaties bekend.

2. Stimuleren van initiatieven gericht op jonge nieuwkomers

De motie verzoekt tevens om te bezien hoe initiatieven gericht op jonge nieuwkomers gestimuleerd kunnen worden. Hiertoe zullen de volgende acties ondernomen worden.

A. MDT-organisaties actief wijzen op jonge nieuwkomers als doelgroep voor de maatschappelijke diensttijdtrajecten.

Het MDT-netwerk wordt op korte termijn (begin 2022) geïnformeerd over de motie en de bijbehorende onderstaande acties via een nieuwsbrief. Ook worden er enkele voorbeelden gegeven van bestaande succesvolle MDT-trajecten die zich richten op jonge nieuwkomers met de oproep om te verkennen of deze doelgroep mogelijk ook interessant kan zijn binnen andere MDT-trajecten.

B. Nieuwe subsidieronde

In februari 2022 wordt een nieuwe subsidieronde voor MDT-trajecten opgezet. In deze subsidieronde krijgen bestaande initiatieven de kans om hun project voort te zetten en op te schalen door middel van het bereiken van nieuwe doelgroepen en/of locaties. Door hen inzicht te geven in de landelijke dekking van de huidige projecten die gericht zijn op jonge nieuwkomers, worden de witte vlekken zichtbaar waar nog geen aanbod is voor deze doelgroep jongeren. We gaan de MDT-organisaties actief wijzen op de witte vlekken van het MDT-aanbod, zoals Limburg en Flevoland.

⁴ <https://www.reddingsbrigade.nl/wij/actueel/nieuws/i/9483/zwemhulp-mdt-27ers-aan-statushouders/>.

⁵ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

⁶ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

C. Samen optrekken met de VNG en Divosa

Verder zal met VNG en Divosa worden besproken op welke wijze deze MDT-trajecten het beste bij gemeenten onder de aandacht gebracht kunnen worden, zodat zij jonge nieuwkomers op deze mogelijkheden kunnen wijzen tijdens hun inburgeringstraject. De focus is op dit moment nog gericht op de laatste voorbereidingen voor de inwerkingtreding van het nieuwe inburgeringsstelsel op 1 januari 2022. Daarna wordt dit zo snel mogelijk opgepakt.

3. Versterken «ontmoetingscomponent» binnen de maatschappelijke diensttijd

Sociaal contact is een bewezen effectieve interventie om vooroordelen te verkleinen. Eén van de drie hoofddoelen van de maatschappelijke diensttijd is dat mensen van jong tot oud en met verschillende achtergronden elkaar ontmoeten. Ze leren elkaar kennen en elkaar begrijpen. In ieder MDT-traject worden daarom jongeren in contact gebracht met andere jongeren of ouderen met een andere achtergrond. Deze ontmoetingen blijken echter niet altijd te leiden tot een positievere houding van jongeren ten aanzien van de ander. Er is blijkbaar meer nodig dan alleen het ontmoeten om te zorgen dat er sprake is van een positief effect. Daarom ben ik samen met de Staatssecretaris van VWS een samenwerking gestart om de ontmoetingscomponent binnen maatschappelijke diensttijd te versterken. Samen met de MDT-organisaties en deelnemende jongeren wordt bekeken hoe we hen kunnen helpen om ontmoetingen binnen het MDT-traject beter te faciliteren om beoogde effecten als begrip te bereiken. Dit project is naar verwachting in het voorjaar van 2022 afgerond. De uitkomsten kunnen een additionele stimulans zijn voor samenwerkingsverbanden tussen MDT-organisaties, gemeente en organisaties die zich inzetten voor jonge nieuwkomers.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
A.D. Wiersma